

ספרי' — אוצר הספרים — לויבאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

עשרים באב

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ט

(תרגום חפשי)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שישים ושבע לבריאה

לזכרון

כ"ק הרה"ג והרה"ח ומקובל רב פעלים

לתורה ולמצות ורבים השיב מעון

ר' לוי יצחק ז"ל

שניאורסאהן

אביו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

אשר נאסר והגלה על עבודתו

בהחזקת והפצת היהדות

ונפטר בגלות

ביום כ"ף לחודש מנחם אב

שנת ה'תש"ד

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

עשרים באב*

א. נדבת העצים באב ובאלול

לפי המבואר לעיל¹ אודות ההבדל בין חודש אב לבין חודש אלול, אפשר לבאר את המסופר במשנה², שעשרים באב היה היום שבו "בני פחת מואב בן יהודה" נדבו עצים למזבח, ובעשרים באלול – "בני עדין בן יהודה".

בגמרא³ מובאות על הנאמר "בעשרים בו (באב) בני פחת מואב בן יהודה" שתי דעות המבארות מי היו בני משפחה זו: רבי מאיר אומר "בני פחת מואב בן יהודה הן הן בני דוד בן יהודה", ורבי יוסי אומר "הן הן בני יואב בן צרויה". לאחר מכן מבארת הגמרא את המילים "בעשרים באלול בני עדין בן יהודה", ומביאה גם על כך שתי דעות: רבי יהודה סובר ש"בני עדין בן יהודה הן הן בני דוד בן יהודה", ורבי יוסי אומר "הן הן בני יואב בן צרויה".

לאחר מכן מצטטת הגמרא את דברי המשנה "באחד בטבת שבו בני פרעוש שניה" (כלומר, הם נדבו אז עצים בפעם השניה במשך השנה, נוסף על התאריך הקודם) ושואלת: "מני מתניתין (=לשיטת מי נוקטת משנתנו) .. אי רבי יוסי, ליתני (=אם נוקטים בשיטת רבי יוסי יש לכתוב לגבי "בני עדין") "שבו בני יואב בן צרויה שניה" (שהרי "הן הן בני יואב בן צרויה", כמו המשמעות של "בני פחת מואב", ואם כן צריך היה לכתוב "שניה" – כמו לגבי "בני פרעוש", אשר בפעם השניה של נדבתם

נאמר "שניה")? ומשיבה הגמרא: "תרי תנאי ואלבא דרבי יוסי" (=שני תנאים מבארים באופן שונה את שיטת רבי יוסי).

ולכאורה, מדוע מעוררת הגמרא קושי על המילה "שניה" המופיעה רק מאוחר יותר במשנה, והרי במקום זה מתעורר מיד קושי גדול יותר: מדוע לגבי עשרים באב קוראים ל"בני יואב בן צרויה" בתואר "בני פחת מואב", ואילו לגבי עשרים באלול קוראים להם "בני עדין"?

מכך רואים, שהגמרא אינה סוברת, שהעובדה שאותה משפחה נקראת לגבי נדבה אחת בשם מסויים ולגבי נדבה אחרת בשם אחר מהווה קושי. אכן אלה הם שני שמות שונים לאותה משפחה.

[ויש לומר: כיון שאת התירוץ "תרי תנאי..." אומרת הגמרא רק כדי ליישב את הקושי "מני מתניתין... ליתני... שניה", כיון שרואים שהמשנה מתבטאת בביטוי "שניה" לגבי בני פרעוש, ועקב כך מחדשת הגמרא "תרי תנאי...", ושאת משתי המשפחות – בני פחת מואב או בני עדין – אינה מבני דוד ולא מבני יואב, מובן, שבענין שתי הבריות עצמן, שעליהן אין הגמרא אומרת "תרי תנאי", אפשר להסיק⁴, שביניהן אין מחלוקת, ו"בני פחת

(4) שגם זה הוא חידוש. כי מפשטות הלשון והענין ד'תנא בני כו' וד'תרי כו' משמע, דרק ב' פירושים ישנם בפחת מואב ובעדין (ורק הקושיא "מני מתניתין כו'" מכריחה לומר דלמתניתין יש עוד פירוש).

(5) אפילו באם נאמר שזה שמשפחה אחת נקראת בב' שמות הוי קושיא – כי אין להדש "תרי תנאי כו'" (אפילו מכח קושיא חמורה) כשלא נמצא זה בש"ס (ראה יד מלאכי כלל תרמוד. ואפילו לפי דיעה השני' שם שכן אפשר להדש, הרי פשוט שלא נא"א שיש לו קושיא יכול לחדש כן).

וכפרט בנדוד, שמה שמקשה הגמרא מ"ש במשנה "באחד בטבת כו' שני", מוכח שס"ל להש"ס שאין זה קושיא (כנ"ל בפנים), ועד שגם להוסקא מקשה התוס' דלא נאמר תרי תנאי ואלבא דר' יוסי.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא הניקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח). שיחות הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה".

מעין חי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות קהילות בשבת,

בהוצאת צ"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים ה'תנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ב. נדבה מיוחדת ומתוך שמחה

כדי להבין את הדברים יש להקדים ולבאר את מה שהוסבר כבר בהרחבה¹⁰, שלנדבת העצים בעשרים באב ובעשרים באלול היתה מעלה מיוחדת לעומת נדבת העצים במועדים האחרים המפורטים במשנה:

"מחמשה עשר באב ואילך .. לא היו כורתין עצים למערכה לפי שאינן יבשין"¹¹. מכך יוצא, שבעשרים באב ובעשרים באלול (לאחר חמשה עשר באב) כבר אי אפשר היה לכרות עצים (מתאימים) אחרים. ובכל זאת נדבו שתי משפחות אלו את עצים שלהם עבור המזבח, כדי שכל ישראל, אפילו בעלי עבירה, יוכלו להקריב את קרבנותיהם לכפר על עוונותיהם.

ובנוסף לכך: הם נתנו דבר שלא ניתן להשיגו כדי לסייע ליהודי חוטא, ועשו זאת בשמחה, עד כדי קביעת יום זה – יום קרבן העצים – ליום של חג עבור המשפחה¹².

ג. שני אופנים בנדבה

בענין זה עצמו, של מסירת דבר שאין להשיגו כדי לסייע ליהודי אחר, ובשמחה – יש שני אופנים:

אפשרות אחת היא, שהמנדב מביט על

עדין) הוא – לפי שמות אלו שייכים להומנים ד"בעשרים בו" (באב) וב"עשרים באלול". וראה לעיל שו"ג להערה 6.

10) דא ר' לקו"ש שם 86. וראה שם הערה 10, שתוכן והלימוד נדבת עצים בעשרים באב, נראים בעבודתו של בעל ההילולא. עיי"ש. וע"פ מ"ש להלן בפנים, יש להוסיף – שעבודתו זו היתה בהרגש של פחת מואב כדלקמן.

11) תענית לא, א. והכוונה ב"חמשה עשר באב ואילך" היא – לאחרי חמשה עשר, אבל בחמשה עשר עצמו כרתו עצים* [וכלשון הרשב"ם (ד"ה מניסן – ב"ב קכא, ב): שבאותו יום היו משלימין מצוה גדולה], שלכן נדבת בני ותוא בן יהודה שהיתה בחמשה עשר – לא היתה חשובה כ"כ כנדבת עצים שבעשרים באב ובעשרים באלול (וראה לקו"ש שם הערה 8 עוד טעם על זה). בנוגע לנדבת בני פרעיש שהיתה באחד בסבת – ראה שם הערה 9.

12) תענית יב, א ופרש"י שם. רמב"ם הל' כלי המקדש פ"ו ה"ט.

(* וראה לקו"ש ח"ד ע' 47 הערה 5. וש"ג.

מואב" ו"בני עדין" זוהי אותה⁶ משפחה⁷].

וכיוון שאותה משפחה נקראת לגבי כל אחת משתי הנדבות בשם שונה, מזבן⁸, שנדבת העצים בעשרים באב קשורה לשם "בני פחת מואב", ונדבת עשרים באלול קשורה לשם "בני עדין"⁹.

6) בלקו"ש שם ע' 86 ואילך, שמכיון שאין שייך פלוגתא במציאות, יש לומר, שבני פחת מואב, וכן בני עדין, היו מורע דוד ומורע יואב, ופלוגתת ר"מ ר' יוסי וכן פלוגתת ר' יהודה ר' יוסי היא רק מה היתה הסיבה שעוררה אותם לנדב (בעשרים באב ובעשרים באלול, כשלא ה' אפשר לכרות עצים כדלקמן סעיף *): אם מפני בני דוד, או מפני שהיו בני יואב.

ועפ"ו אפשר לומר, שגם לפי המשנה, בני פחת מואב ובני עדין הם משפחת אחת, (דאין שייך פלוגתא במציאות, כנ"ל). ומה שאינו אמר "שני" הוא לפי שנדבתם בשני זמנים אלו היא מצד ב' סיבות, כדלקמן בפנים. אלא שמ"מ מכריח הש"ס לומר "תחי תנאי כו" – כי אליבא דר"מ ר' יהודה שב' פעמים נדבו להיותם בני דוד, וכן אליבא דר' יוסי שב' פעמים נדבו להיותם בני יואב (שהרי "פחת מואב" ו"עדין" לפי דיעות אלו הוא דוד או יואב, ומדנקראו במשנה "בני פחת מואב" ו"בני עדין" מוכח שנדבתם היתה להיותם בני דוד או בני יואב), הוצרך לשנות "שני", ככבני פרעוש. ולכן מכריח "תחי תנאי כו", היינו שתנא דמתניתין ס"ל ש"פחת מואב" או "עדין" הוא אדם אחר, ואותה המשפחה היו גם מורעו, וחוה שעורר אותם לנדב. (אלא שמלשון רש"י "משפחה אחרת הן" מוכח דלא כנ"ל). 7) ע"פ מ"ש בפנים [וע"פ הנראה בהסברת דעת ה"תנא" וה"ת"ר" – דמסתבר למעט מספר משפחות המתנדבות לעצים או כיון שהיו עניות וכו' או] – דאי לא הכי: מאי דיתוקי' לפרש: הן הן כו', י"ל דגם החולקים על ר' יוסי ס"ל דפחת מואב היינו עדין.

8) ואפילו לפי המשנה, שלפי חסוקנת הש"ס היו ב' משפחות – הרי נוסף להמבואר לעיל הערה 6 ש"ל שגם לפי המשנה הם משפחת אחת) מזה עצמו שמסופר בש"ס שבעשרים באב ה' קרבן העצים דבני פחת מואב ובעשרים באלול – דבני עדין, מוכח שב' זמנים אלו שייכים לפחת מואב ולעדין.

ומכיון שבביהמ"ק היו ב' העבודות – ושתיהן מסופרות בתורה שהיא הוראה לכל א"א – הרי מובן שבביהמ"ק הרוחני של כא"א צריכות להיות שתיהן (אפילו באם נאמר שהיו ב' משפחות).

9) ועפ"ו יומתק מה שבגמרא שם מועתקת מהמשנה גם התיבות "בעשרים בו" ו"בעשרים באלול" – שמפרש רק בני פחת מואב ובני עדין – כי, לדעת ר' יוסי ששניהם הם בני יואב, מה שנקראו בב' שמות (בני פחת מואב ובני

*) ועפ"ו יומתק יותר (נוסף להמבואר להלן הערה 9) מה שבגמרא מנתק גם התיבות "בנעשרים בו" ו"בעשרים שהיו באלול" – כי הפלוגתא היא. מה עורר אותם לנדב בימים אלו.

לעילוי נשמת

ר' נתנאל ב"ר אפרים ע"ה נסים
נפטר ביום ט"ז סיון ה'תשס"ה
ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

זוגתו מרת **דבורה תח"י נסים**
לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת
גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה
נדפס ע"י ילדיהם
ר' **עמוס** וזוגתו מרת **רישא** שיחיו **נסים**
ר' **אפרים** וזוגתו מרת **מריטה** שיחיו **נסים**
ר' **דוד** וזוגתו מרת **אורה** שיחיו **בורק**

היהודי שצריך להביא את הקרבן, מלמעלה למטה: חזולת הוא אדם שנכשל בחטא וצריך להביא קרבן, ואילו הוא, המנדב, נמצא בשיא השלימות, שלא זו בלבד שאינו צריך להביא קרבן עבור עצמו, אלא הוא אפילו מספק עצים למען האחר, ובתקופה שאין להשיגם כבר, ומפני מצות הצדקה הוא עושה זאת בשמחה, באופן של "והמפייסו"¹³.

אפשרות שניה היא, שהאדם המנדב מתבונן: אמנם, בכוחותיו הגלויים הוא מושלם, אך מי יודע מה מתרחש בעצם נפשו, ומחשבה זו מעוררת אותו עד כדי כבי במרידות¹⁴, ומשפיעה עליו לחפש כיצד לעשות טובה לזולתו, כי הוא סובר, שלמרות שהאחר נכשל בחטא, בכל זאת הוא נעלה ממנו עצמו¹⁵.

ה. מעבודת יואב מגיעים לעבודת דוד

נאמר "מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח" (דוקא), "השמים כסאי... (אבל) ואל זה אביט אל עני ונכה רוח"²². מכך מובנת המעלה העצומה של נדבת העצים בעשרים באב מצד התחושה של הנודב שהוא מבני פחת מואב, ובדומה למה שנתבאר²² על מעלת העבודה הרוחנית של "והיה עקב תשמעון" ושל "ותאמר ציון עזבני ה'..."/, הקשורה לחודש אב.

עצם תחושה זו מביאה לידי כך שמתברר אצלו²³ הספק של "איני יודע באיזה דרך

ד. אלול – רחמים, אב – זינים

זהו ההבדל בין נדבת העצים בעשרים באב על ידי "בני פחת מואב", לבין נדבת העצים בעשרים באב¹⁶ על ידי "בני עדין":

מצד מהותו של חודש אלול – חודש הרחמים, כאשר מאיר גילוי אלקות, חש הנודב שהוא בן "עדין" – שהיה מעדן עצמו להיות מיושב דעת בדברי תורה¹⁷, שיש לו תענוג מיוחד בלימוד תורה, ובכל זאת הוא יורד מדרגתו כדי לעזור ליהודי אחר, השרוי בדרגה נמוכה ממנו.

ואילו מצד מהותו של חודש אב – חודש

... באקומט אַ איד (במקום זמן זה) די גרעסטע כחות און ער האָט אויך דעם גרעסטן זכות און אחריות צו בעטן און שרייען צו דעם אויבערשטן: „עד מתי“!...

* * *

וויבאַלד אַז מ'האָט שוין פאַרענדיקט אַלע ענינים פון „מעשינו ועבודתינו“⁵, ובמילא שרייעט מען און מ'מאַנט „עד מתי“ (כמדובר לעיל) – שטעלט זיך גלייך די שטורעם'דיקע פראַגע: וויבאַלד אַז מען האָט שוין אָפגעטאַן אַלע ענינים – איז ווי קומט עס, אַז משיח צדקנו איז נאָך ניט געקומען?!...

(משיחות ש"פ עקב, כ"ג מנחם-אב, מבה"ח אלול תנשא)

(5) ראה תניא רפ"ז.

ענין שהזמן גרמא – הגאולה האמיתית והשלימה, כמדובר כמה פעמים ובפרט לאחרונה, דמכיון ש"אחכה לו בכל יום שיבוא"¹, וע"פ כל הסימנים הרי "הנה זה (משיח) בא"², לכן עסוקים תמיד במחשבה ודיבור (האלט מען אין איין טראכטן און ריידן) אודות הגאולה, ומחפשים לקשר את כל הענינים דומן זה עם הגאולה – והעבודה דבני היא למהר את הגאולה.

...מדובר כמ"פ, שכ"ק מו"ח אדמו"ר העיד והודיע, שכבר גמרו את כל הענינים, וגמרו גם "לצחצח את הכפתורים", והרבר היחידי שנשאר הוא – ה"תנועה אחת" של הקב"ה, שיוציא את בני ישראל מהגלות ויביאם אל ארץ הקודש... ולכן מבקשים וצועקים יהודים עוד הפעם ועוד הפעם – ועכשיו עוד יותר בתוקף מבזמן העבר – "עד מתי"?!...

...יש בכוחו של יהודי לעורר עצמו ולעורר יהודים אחרים, ובעיקר לעורר כביכול את הקב"ה – ש"בואו ונחשוב חשבונו של עולם"³: לפי כל החשבונות (שהקב"ה הראה בתורתו ובהניסים שהוא עושה בעולם) ה" צריך הקב"ה כבר מומן להביא את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו (כנ"ל), ובפרט בשנה זו, שלפי כל החשבונות והסימנים היא ה"שנה שמלך המשיח נגלה בו"⁴ (כמדובר כמה פעמים בחדשים האחרונים),

...מקבל יהודי (במקום זמן זה) את הכוחות הגדולים ביותר וגם את הזכות והאחריות הגדולה ביותר לבקש ולצעוק להקב"ה: "עד מתי"?!...

* * *

כיון שכבר סיימנו את כל הענינים ד"מעשינו ועבודתינו"⁵, ובמילא צועקים ותובעים "עד מתי" (כמדובר לעיל) – נשאלת מיד השאלה הרעשנית (די שטורעמדיקע שאלה): כיון שכבר סיימנו את כל הענינים – כיצד יתכן, אם כן, שמשיח צדקנו עדיין לא בא?!...

(18) ראה יומא כב, ב. ובפרש"י שם ד"ה שלא.
 (19) נחמ"ו, ו, א.
 (20) ש"ב כג, ח ופרש"י שם. מו"ק שם.
 (21) ראה סנה' מט, א. לקו"ש [המתורגם] ח"ד ע' 7-86.
 (22) ישע"י נו, טו. שם טו, א"ב. נת' בתנ"א בתחלתו (ובאה"ת בראשית (כרך ג') ע' תעו ואילך – ביאור ע"ז).
 (22*) לקו"ש המתורגם ח"ט ע' 79 (סעיף ט).
 (23) וכמו שנמצאו שאמרו בודאות "שמשינו במותי" "לההוא עלמא" (כתובות קג, סע"א) "אחוי לי דוכתא" (שם עז, ב) ועוד נו"כ כיו"ב במדרו"ל. וידוע מה שאמר הבעש"ט שיכול לעלות בסערה השמימה כמו אלי' הנביא (המשך בשעה שהקדימו תער"ב ח"ג ע' א'רנז).
 כן להעיר מדברי אדמו"ר הוקן שאמר לאחד "אויף וואס דוועסטו (על מה אתה בוטה) אויב אויף מיר – דו וועסט אפילו ניט וויסען די טר מיינע אין ג"ע (=אם עלי – לא תדע אפילו את הדלת שלי בג"ע) (תורת שלום ע' 171. וראה מאמר ה"צ"ע שם), ומדברי כ"ק אדמו"ר (מחורש"ב) נ"ע שאמר במוש"ק דהתהלתקות שלו "איך גיי אין הימל די כתבים לאָן איך פאַר אייך (=הנני עולה השמימה ואת הכתבים הנני משאיר עבורכם)".

הוספה

בשורת הגאולה

לה.

ענין שהזמן גרמא – די גאולה האמיתית והשלימה, כמדובר כמ"פ ובפרט לאחרונה, וויבאלד אַז „אחכה לו בכל יום שיבוא“¹, און לויט אַלע סימנים איז „הנה זה (משיח) בא“², דעריבער האַלט מען אין איין טראַכטן און רעדן וועגן דער גאולה, און מ'זוכט צו פאַרבינדן אַלע ענינים פון דעם זמן מיט דער גאולה, און די עבודה פון אידן איז צו ממנהר זיין די גאולה.

... מדובר כמ"פ, אַז כ"ק מו"ח אדמו"ר האָט מעיד געווען און מודיע געווען, אַז מ'האָט שוין פאַרענדיקט אַלע ענינים, פאַרענדיקט אויך דעם „צופוצן די קנעפלעך“, און די איינציקע זאַך וואָס איז געבליבן איז – די תנועה אחת פון דעם אויבערשטן ער זאָל אַרויסנעמען אידן פון גלות און זיי ברענגען אין ארץ הקודש... און דעריבער בעטן און שרייען אידן נאַכאַמאָל און ווידעראַמאָל – און איצטער נאַכמער בתוקף ווי אַמאָל – „עד מתי“!...!

... אַ איד האָט בכח צו מעורר זיין זיך און מעורר זיין אַנדערע אידן, און בעיקר מעורר זיין כביכול דעם אויבערשטן – אַז „בואו ונחשוב חשבוננו של עולם“: לויט אַלע חשבונות (וואָס דער אויבערשטער האָט אָנגעוויזן בתורתו און אין די נסים וואָס ער מאַכט אין דער וועלט) האָט דער אויבערשטער שוין פון לאַנג געדאַרפט ברענגען די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו (כנ"ל), ובפרט בשנה זו, וואָס לויט אַלע חשבונות וסימנים איז דאָס די „שנה שמלך המשיח נגלה בו“ (כמדובר כמ"פ בחדשים האחרונים),

1) נוסח „אני מאמין“ הנדפס בסידורים וכו'. וראה לקו"ש חכ"ג ע' 394.

2) שה"ש ב, ח ובשהשיר עה"פ.

3) ל' חדל – ב"ב עה, ב.

4) ל"ש ישע"י רמז תצט.

לקוטי

עשרים באב א

שיחות

מוליכין אותי, שאפשרי אצלו מפני שהוא יוצא ממצב של מואב, ומגיעים למצב של "בני עדין" – תכלית השלימות.

במילים אחרות: כשם שממצב של "ותאמר ציון..." מגיעים לידי "אנכי אנכי הוא מנחמכם", כפי שנתבאר שם, כך מגיעים על ידי העבודה של בני פחת מואב, שבפשוטות הכוונה היא ליואב, כדלעיל – עבודת

(משיחות כ' מנ"א, ש"פ ראה תשכ"ט)

(24 יחזקאל לו, כה.

עשרים באב ב

א. סוכה – עירוב חצרות

כאשר היה אבי מורי, בעל ההילולא, אצל הרה"ג וכו' רבי חיים מבריסק, כדי לקבל ממנו "סמיכה" לרבנות, בחן אותו רבי חיים בבחינות קשות. בנוסף לשאלות ששאל רבי חיים עצמו, הוא הציע לו להשיב על מספר שאלות שהובאו בפניו.

בין יתר השאלות, נשאלה השאלה דלהלן: היתה ליהודי סוכה בחצר ביחד עם שכנים יהודים אחרים, ושכחו לבצע עירוב חצרות. אותו יהודי בא לשאול, כיצד עליהם לנהוג בשבת?

רבי חיים ביקש מאבי לפסוק בשאלה זו, ואבי השיב מיד שהסוכה עצמה מערבת!¹

ב. מצד הנשמה – "כל ישראל אחים ממש"

כל הענינים בתורת הנגלה קיימים כמהותם בפנימיות התורה. לפיכך הכרחי לומר, שהקשר בין סוכה לבין עירוב קיים גם בפנימיות הענינים.

1) ראה שו"ע אדה"ז או"ח שש"ע ס"ו: "אנשי הצר שהיו אוכלים בבית א' בשבת .. א"צ עירוב, מפני שהם כאנשי בית א'". יתרה מזה בסוכה שהיא קבוע וביתו עוראי (סוכה כה, ב).

ההסבר לכך באופן כללי הוא: ההבדל בין יהודי אחד לרעהו, וכתוצאה מכך הבדלי הרשויות, הוא מצד הגוף בלבד, וכן מצד הארת הנשמה המלוכשת בגוף, בחינת "נפש – רוח – נשמה". אך מצד עצם הנשמה, ואפילו מצד ה"מקיפים" של הנשמה, הרי "כל ישראל אחים ממש", ו"אב אחד לכולנו"².

וכיון שהסוכה היא בבחינת "מקיף"³, לכן היא מהווה עירוב, היא מערבת ומקשרת יהודי אחד לרעהו. כמאמר חז"ל⁴ "כל ישראל ראויים לישיב בסוכה אחת", כי מצד ה"מקיף" של הסוכה, כל ישראל הם אחד.

ג. גילוי המקיף אינו מבטל את הגשמיות

אך אין די בהסבר זה: האחדות הנגרמת עקב גילוי ה"מקיף" נובעת, לכאורה, מכך שעל ידי גילוי דרגת ה"מקיף" נעלמת "צורתו" של הגוף

2) תניא פרק לב. וראה רשימות אאמו"ר לתניא שם (נעתק בהערה הבאה). לקו"ש [המתורגם] ח"ד ע' 41 בהערה.

3) להעיר מרשימות אאמו"ר שם (ע' יג) ש"בנפש ורוח שהם מבחי' מל' ו"א, יש חילוקי מדריגות בנפשות ורוחות .. אך מי יודע גדולתן בחסדים ומעלתן בגבורות בשרשן ומקורן באלקים חיים דבינה" – והרי סוכה היא בחי' מקיף דבינה (וח"א רנה, ב. סדור רלו, א. ועוד).

4) סוכה כה, ב.

ושל הארת הנשמה המלוכשת בגוף⁵, אשר בה נבדל יהודי אחד מרעהו.

וכפי שכבר הוסבר⁶ על הפסוק⁷ "ויבן לו בית ולמקנהו עשה סוכות"; ש"לו", לעצמותו ולמהותו, לנשמה ולענינים שלה – הוא בנה "בית", דירת קבע; "ולמקנהו", לענינים הגשמיים, שאינם אלא "קנויים" (נוספים). שהרי הנשמה כשלעצמה אינה קשורה לגשמיים, "עשה סוכות" – דירת עראי, כי הענינים הגשמיים לא תפסו אצלו מקום.

ולפי זה יוצא, שהיותה של הסוכה בבחינת "מקיף" אינה מהווה גורם לכך שהסוכה "מעורבת", שהרי כדי להתיר טלטול מבית לחצר אין די בכך שאנשי החצר לא יחשבו על עניניהם הגשמיים, אלא אדרבה, כיון ש"דעתו של אדם... במקום מזונותיו", הרי עליהם בכל זאת להתקיים ולהוות "מציאות", אך באופן ש"כאילו כולם דרים באותו בית"⁸.

כיצד משפיע גילוי דרגת ה"מקיף" של הסוכה על כך שאנשי החצר נחשבים "כאנשי בית אחת" לגבי אכילה וכדומה?

ד. יש להפוך את הסוכה לקבע

כדי להבין זאת יש להקדים ולבאר את הפסוק "בסוכות תשבו שבעת ימים"⁹, אשר ממנו לומדים שני ענינים נוגדים:

מצד אחד לומדים מכאן, שהסוכה עצמה צריכה להיות דוקא "דירת עראי"¹⁰; ומצד שני

(5) להעיר מתניא שם שגופו נמאס ומחונטב אצלו".
 (6) נדפס בלקו"ש [המתורגם] ח"א ע' 59. וראה עד"ז בלקו"ד ח"ב (רו, א ואילך) בביאור הכתוב (מ"א ת, טו) וילכו לאהליהם – בארוכה. ע"ש.
 (7) וישלח לג, יז.
 (8) שו"ע אדה"ו או"ח ר"ס שסו (לענין עירוב). – וכ"ה גם בנוגע להדין (המובא לעיל הערה 1) ד"אנשי החצר שהיו כולם אוכלים בבית א' דשבת .. א"צ עירוב" – שהו לפי ש"ניקר דיות האדם היא מקום אכילת פת" (שם שש"ע ס"ז).
 (9) אמור כג, מב.
 (10) סוכה ב, א.

וכיון שגם הדברים הגשמיים נעשים דירה לה' יתברך, הרי "דעתו של אדם... במקום מזונותיו" – לא מפני ש"מזונותיו" כשלעצמם תופסים אצלו מקום, אלא מפני שהוא מקיים בהם מצות סוכה ועושה מהם דירה לה' יתברך.

וכיון שהענין ש"דעתו... במקום מזונותיו" נובע מכך ש"ולמקנהו עשה סוכות" – משפיע ה"מקיף" של הסוכה, שבגינה כל ישראל הם אחד, גם על עניניהם הגשמיים ("מזונותיו"),

שגם בהם יהיו ישראל מעורבים ומאוחדים ביניהם – ולכן הסוכה "מעורבת"¹⁸.

(משיחות כ' מנחם-אב תשי"ב, שמחת בית השואבה תשי"ג)

(18) ואף שהאחדות שמצד הגילוי דסוכות הוא באופן שלאחרי חגה"ס אפשר להיות "פרידתכם" שלכן צ"ל "עכבו עוד יום אחד" (רש"י אמור כג, לו. פינחס כט, לו. בחיי פינחס שם, לה) כי דוקא האחדות דשמע"צ קיימת גם לאחר החג (ראה בארוכה לקו"ש [המתורגם] ח"ב ע' 135 ואילך) – בכל זה, בימי הסוכות עצמם, הסוכה מערב.

לזכות

כ"ק אדוננו מזרנו ורבינו

מלך המשיח

ויה"ר שעי"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדוננו מזרנו ורבינו מלך המשיח

לעולם ועד

לומדים מכך, שה"תשבו" של יהודי בסוכה צריך להיעשות באופן ש"כל שבעת הימים אדם עושה סוכתו קבע..."¹¹.

ההסבר לכך ברוחניות הוא:

העולם הזה בכללותו אינו "קבע", אין הוא יותר מאשר פרוודור¹², ו"עולם לאכסדרה הוא דומה" – שלוש רוחות¹³, בדומה לסוכה העשויה משלוש¹⁴ דפנות. וזוהי העבודה הרוחנית של סוכות:

יהודי צריך לדעת, שעניני העולם מצד עצמם הם "עראי" בלבד, כפי שהוסבר לעיל לגבי "ולמקנהו עשה סוכות";

אך על ידי כך, שעניני הגשמיים אינם תופסים מקום אצלו, והוא אף מנצלם "לשם שמים", או באופן של "בכל דרכיך דעהו"¹⁵, הרי הוא "עושה סוכתו קבע": הוא הופך את עניני העולם, אשר כשלעצמם הם בבחינת "סוכתו" בלבד, עראי, לדירה לו יתברך, ואז הם הופכים להיות "קבע".

וזהו הפירוש השני של "ולמקנהו עשה סוכות": היהודי מביא לידי כך שגילוי בחינת ה"מקיף" של הסוכה יאיר גם ב"מקנהו"¹⁶, ב"מאכלים שהוא אוכל"¹⁷.

(11) שם כה, ב. שו"ע אדה"ו ר"ס תרלט.
 (12) אבות פ"ד מט"ז.
 (13) ב"ב כה, סע"א ואילך. פרש"י שם ריש ע"ב.
 (14) ריש מס' סוכה. וכדעת רבנן (שם ו, ב) שתים כהלכות ושלישית אפילו טפת (שו"ע או"ח סתר"ל ס"ב). ולהעיר מתוס' שם (ד"ה ור"ש), שהטעם דרבנן הוא לפי ש"סוכה דירת עראי בעינן".
 (15) טוש"ע או"ח סר"ל"א. וראה לקוטי שיחות [המתורגם] ח"ג ע' 161, 187. ח"ז ע' 197.
 (16) ראה בונה ירושלים ע' צה (מאמרי אדה"ו – הקצרים ע' יז).
 אלא ש"מ"ז יבין (דוקא) לו בית (משא"כ) ולמקנהו עשה (רק) סוכות" – כי הבירור שמדברי הרשות מגיע רק בבחי' "לבוש מלכות" דוקא ע"ז תומ"צ ממשכים בחי' "כתר מלכות" (ד"ה בראשית ברא תש"ה פ"ל ובכ"מ), ומכיון שגש"י מושרשים בהעצמות (בחי' כתר מלכות), לכן עבודתם בהבירור ד"מקנהו" [באופן ד"לשם שמים], ואפילו באופן ד"בכל דרכיך דעהו" הוא רק באופן ד"סוכות". ועיין בלקו"ש ח"ז שם ובהנמנן שם.
 (17) לשון אדה"ו ב"בונה ירושלים" (מאמרי אדה"ו שם).